

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

==== List izhaja 25. vsakega meseca. ====

Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 10.—, polletno Din 5.50, četrtletno Din 3.—; posamezne številke 1 Din.

==== Cena inseratom: 1/48 strani D 4.— vključno davek. ====

==== Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16. ====

==== Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure. ====

==== Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 20. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključí. ====

Št. 8.

V Ljubljani, 25. avgusta 1923.

Leto X.

Vabilo

na

X. redni občni zbor

Zveze gostilnič. zadrug za Slovenijo v Ljubljani

ki se bo vršil

dne 5. septembra 1923 ob 10. uri dopoldne

v gostilniških prostorih g. Kavčiča v Ljubljani na Privozu, Karlovska cesta

po sledečem dnevnem redu:

- 1.) Pozdrav.
- 2.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
- 3.) Letno poročilo o delovanju zveze.
- 4.) Poročilo o računskem zaključku pretečenega leta.
- 5.) Proračun za tekoče in prihodnje leto.
- 6.) Posvetovanje o ukrepih za dosego odprave ali omejitve zloglasnega točenja pod vejo.
- 7.) Posvetovanje o ukrepih proti podeljevanju pravic prodaje vina v trgovinah.
- 8.) Sklepanje spomenice proti zahtevkom finančne kontrolne uprave za cimentiranje hramnih sodov.
- 9.) Zahtevanje po zopetni uvedbi zakonitih odpisov na osušitev.
- 10.) Razni nasveti in predlogi.

Po § 7. zveznih pravil ima vsaka zadruga pravico pošiljati k občnim zborom na vsacih 20 članov po enega delegata. Odbornika zveze sta vsakokratni načelnik in njega namestnik. Skrbite torej za polnoštevilni poset. Popoldne ob 3 uri je obisk veleindustrijalnega podjetja pivovarne Union in ondi kratek pouk o pravilnem ravnanju pri točenju piva. (Zelo važno.) Nato pa posetimo velesejm tako, da bomo storili ta dan tri koristne čine z enim samim stroškom.

V Ljubljani, dne 25. avgusta 1923.

Zveza gostilničarskih zadrug za Slovenijo.

Fran Kavčič
načelnik.

Dopis z hribov.

V zadnji, t. j. 7. številki »Gostilničarja« smo čitali dve dobri prisposodbi, kam privede gostilničarja prevelika zaupljivost napram svojim dobaviteljem v zadevi mere. Tudi pisec teh vrst je imel take preskušnje ter izrečem, da moramo biti hvaležni, da se potom strokovnega časopisja take stvari razodevajo in tovarišem odpirajo oči, le žalibog, da ravno gostilničarji po deželi ne cenijo svojega časopisa, ker so navajeni le na dnevne novice in flavze, kako se politične poedine osebe med seboj zmerjajo in eden drugemu grehe očitajo, tisto se jim zdi »luštino« ter za nekatere novo in zanimivo. Poduk in odkrivanje napak v obrtih pa je predolgočasno, če prav je nadvse koristno. Bil sem zadnjič v uredništvu, ko so mi pokazali neko vrnjeno številko »Gostilničarja« z napisom, ga ne sprejemem več, ker se zavzema le za koristi ljubljanskih hotelirjev in gostilničarjev. No, sem si mislil, ta, ki list vrne s tako opazko, ga prav gotovo nikoli ni čital. Jaz pregledam vsako številko, pa moram javno izjaviti in konstatirati, da o Ljubljancih samih se prav malo ali vsaj nič več ne piše kot o drugih, samo če dobi urednik od kod kaj poročil. Poučni spisi pa vendar ne morejo veljati le za eno vas ali mesto, ko nas vse enako zadenejo in smo v vsej Sloveniji pod enim zakonom in enimi naredbami, in imamo vsi enake napake ali pa dobrote, ki so odprave ali pa pohvale potrebne. Eno napako od nas vseh že dolgo let opazujem in ker se je zadnjič v Gostilničarju v zadevi mere pri sodih tako temeljito dokazalo, kam pridemo, če smo lahkomi selno zaupljivi, hočem tudi jaz povedati, da je še neke druge vrste škoda, ki se nam prav pogosto pripeti, ako si zaupljiv. In to je tista reč, da mnogi vinogradnik ne more vzeti slovo od svojega pridelka, brez da bi se pri istem ne poslužil prvega svetega zakramenta. Ko sem še verjel, da je ves svet poštenjak, sem trikrat pri točenju vina moral biti priča, kako se vrši na skrivnem prvi sveti zakrament pri natakanju vina, potem sem šele postal trd nezproslen. Bilo je njega dni na Goriškem v Podsobotinu, ko sprejemem poročilo, da je posoda dospela, se opravi točit. Delo je šlo brzo izpod rok, ko smo imeli nekako tri četrtine potočenega, smo biti nenkrat klicani jest, jaz sem se hudoval, zakaj nas sedaj strani silijo, ko ima biti že kmalu delo dovršeno. Nič, prekiniti smo morali, pravi gospodar, ker sicer bo gospodinja huda, ko je jed pripravila. Sedel sem na srečo tako, da sem skozi okno gledal. Ni bilo dolgo tega, nese eden škaf vode mimo okna, čez nekaj trenutkov drugi in čez en čas še tretji. Jaz planem po koncu, kam nosijo vodo, a gospodar je lepo miren in pravi, za pomivanje jo bodo imeli. Bilo pa ni nikoli nikjer ene prazne posode videti, ki bi čakala pomivanja. No, ko dospemo zopet do hrama, je stal radi lepšega en škaf vode pred hramom, to je

bil tretji, na katerega sem zavpil, prva dva sta že izginila v moje sode.

Drugi slučaj isto tako na Goriškem v Kojskem. Tu pa so bili še bolj pridni, ko dospem, da potočimo, je bila posoda že na vozeh, a še prazna, ker sem jim preje povedal, da hočem biti pri natakanju osebno navzoč. Stopim na vozove, od našim sod za sodom, da jih še enkrat prevoham, a zdi se mi, da se nekaj sveti v sodu, zazibljem: kaj, voda je notri, pravim, kaj je pa to za en falot napravil. Krašovec se začne izgovarjati, ma, vaš hlapec doma ni čisto iztočil, ko je pomival. Pojdite se solit, duše kraševske, sam sem vse sode pomil, izsušil in zabil, alâ, takoj ven z vodo. Morali so vso posodo presukati in iz slehernega je poteklo 3—5 litrov vode, in tudi trenutka nisem več zapustil samih, dokler ni bilo vse natočeno, zabito in s plehi okovano, ter sem celo med vožnjo na kolodvor osebno spremljal tovarnike. Tretji slučaj pa se je zgodil na Dolenjskem v večjem vinograjskem kraju, kot mi je pripovedoval prijatelj K. Pričeli smo zgodaj zjutraj s pretakanjem enega vagona vina. On je želel, da se naj kar naprej dela do konca, potem šele bomo šli na jedačo. A ko smo dobre dve tretjini dela dovršili, se je že javil klic k obedu. Jaz sem želel, da se naj preje delo skonča. Nič, jest smo morali iti. Smola pa je bila za producenta, da sem sedel tako, da se je videlo proti kleti. Komaj vzajem dobro jedilne inštrumente v roke, že vidim prinesiti vodo v moje posode.

Zarobantim nad gospodarjem in ga tako prokleto oštejem z gavnarjem, falotom, lumpom, sleparjem, goljuhom, da je v mene skočil, da me bo ven vrgel. Dejal sem, to smeš, saj je tvoja hiša, a storil tega vendar le ni. Slišati pa je moral take, da ga je moralo biti v dno duše sram in nikdar več nisem od njega kupil, odbil pa sem precej kovačev na račun njegove manipulacije in je tudi molče požrl tisto globo. Tako tedaj pridemo domov z mnogo slabšim blagom, kakor smo ga pa v resnici kupili. Sem že slišal tovariša, ko mi je pravil, glej, s temle sem bil vino pokusil in sva izbornega pokušala in kupila, sedaj pa ni več tako. Sumniči se le gostilničarja, da je zmešal, a to ni reš, temveč vzrok je to, ker ni bil sam pri natakanju in pazil na vsak škaf, ki se mu je v sode vlival. Manipulacija se je zgodila že pri kmetu, ti birtaš, pa delaš pokoro za njegove grehe. Zato pa brez pardona, strogost in nezaupnost je najboljši ščit pred prevaro.

Živ!

Vinska nadprodukcija in vzrok vinske krize v Jugoslaviji.

Dan na dan čitamo v raznih dnevnikih in strokovnih listih in tudi na vinogradniških sestankih v zadnjem času vedno tožijo o vinski nadprodukciji in vinski krizi, ki preti našemu vinogradništvu, ter kličejo vlado in vse mogoče činitelje na pomoč v zboljšanje sedanjega obupnega vinogradniškega in vinskotrgovskega položaja.

Skrb vinogradnikov raste tem bolj, ko uvidevajo trgovsko malobrižnost naše vlade za ugodno rešitev preteče vinske krize in ko vidijo, da jih Bog tako oblagodarja že 3 leta zapored s to božjo kapljico, da bo to jesen, kakor kaže, vinski pridelok izredno obilen. Obeta se bogata trgatega že z ozirom na letošnji zdravi in krepki trtni nastavek, če bo zarod le količkaj dobro odcvetel in če bo jesensko vreme količkaj ugodno za zoritev.

So res nekateri vinski kraji v naši državi, n. pr. Banat in Srem, ki se nove obilne vinske letine prav nič ne veselijo, ker imajo še toliko starih vinskih zalog, da ne vedo kam z njimi ter jih oddajajo sedaj za vsako ceno.

Pa tudi v drugih krajih Hrvatske in celo Slovenije je še mnogo lanskega vina, ki se bo do jeseni težko spravilo v denar. Vendar nastane vprašanje: **Ali obstoji v Jugoslaviji faktično vinska nadprodukcija, kdo in kaj je vzrok sedanji grozeči vinski krizi?**

O kaki pomembni trajni nadprodukciji v Jugoslaviji ne more biti govora, pač pa o začasni vinski krizi. To pa je pripisovati zgolj slučaju, da je namreč lansko leto poleg trte še sadje izredno bogato obrodilo, iz katerega se je napravilo mnogo sadjevca in žganja, ter da je vino splošno slabše kvalitete. Le ena slaba vinska in sadna letina, pa bo enega in drugega še primanjkovalo. Treba bi bilo le nekoliko previdnejšega in smotrenega predvarka glede pridelavanja in prodaje s strani producentov ter več ozira s strani kupcev, in vsa namišljena nadprodukcija ter grozeča vinska kriza postaneta kmalu le fantazija. Italija in Francija, ki pridelata vsaka po 40—65 milijonov hl letno, spravita vse v promet, tem lažje se more zgoditi to pri nas v Jugoslaviji, kjer se pridelata letno komaj 3—5 milijonov hl.

Da se začasno še ni bati občutne, dalekosežne vinske krize, je jasno. Normalno se namreč pridelata v Jugoslaviji glasom uradne statistike 3—4 milijone hl. Vsega prebivalstva je nad 12 milijonov. Vzemimo, da je od teh dobra polovica dece in nepivcev, pride torej na ostalih 6 milijonov vinopivcev 50 do največ 80 litrov na osebo letno, torej v najboljšem slučaju niti četrt litra na osebo dnevno. — Iz tega sledi, da je produkcija v primeri s konzumom še jako nizka. Slovenija bi prav lahko sama konzumirala svoj letni pridelok od $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ milijona hl, ko bi ne bilo drugega uvoza iz tuzemskih vinogradnih krajev.

Vinsko krizo povzročajo torej v prvi vrsti producenti sami in sicer v krajih, kjer se pridelavajo dobra, kvalitetna ali močna ekstraktna vina, s še ne urejenimi trgovskimi razmerami, večkrat pa tudi z nepremišljeno pretiranimi cenami koj jeseni, v krajih s slabjšimi legami in nekvalitetnimi trtnimi vrstami, n. pr. v Banatu, Sremu itd. pa s forsiranim pridelovanjem (do 200 in še več hl na ha) večinomoma prav nizkih vin, ki v dobrorodečih, a slabovremenskih letinah, kot preteklo jesen, po večini niti spravljajna, niti tran-

sporta niso vredna. — Z dobro urejeno enotno organizacijo bi se ves pridelek prav lahko v lastni državi sproti razpečal.

Če vinski trgovec, oziroma gostilničar vino že jeseni drago plača, mora tudi drago prodajati. Pri tem trpi le konzument in s tem sorazmerno vsa vinska trgovina, kar povzroča znaten zastoj. Vlada je pri tem le v toliko kriva, ker se vinstvo preveč obdavčuje — vsaj v Sloveniji — in ker prevozniki za vino vedno naraščajo, namesto da bi se vsaj v dobrih letinah razmeroma zmanjšali ter tako tudi izvoz pospešili.

Ako producenti nastavijo že jeseni pridelovalnim stroškom primerne cene in ako se prevozniki železniški tarifam primerno uredijo, ne bo več govora ne o nadprodukciji, ne o kaki vinski krizi. Vse bo potem zadovoljno, in sicer producent, ker bo hitro in gotovo svoj pridelek prodal, kupec, ker bo ugodno kupoval, in konzument, ker si bo lahko po zmerni, njegovim dohodkom odgovarjajoči ceni privoščil potrebno mero. Glavna kupčija se mora namreč že v jeseni razviti in izvršiti.

Na znaten izvoz naših vin in na pomembno uveljavljenje našega vinskega trga v drugih državah pa ni računati, vsaj ne v doglednem času, dokler bodo vladale take transportne in trgovske, odnosno valutne razmere. Od 150.000 hl, ki bi jih imela Jugoslavija glasom pogodbe s Češko-slovaško republiko izvoziti letno na Češko, ne pojde tja najbrže niti desetina, kajti veliko konkurenco delata Italija in Madžarska s svojimi cenami vini. Ugodnejši za nas bi bil nemško-avstrijski vinski trg, kjer poznajo že od popreje naša vina in kamor bi se s cenejšimi prevoznimi stroški izvažala v prvi vrsti sosedna, štajerska kvalitetna vina, v drugi vrsti pa močna dalmatinska črna vina.

Fr. Gombač, viš. klet. nadzornik.

Še enkrat merosodstvo.

Uprava finančne kontrole zahteva od strank in tudi od merosodne centrale, da se mora do 1. decembra t. l. izmeriti vsa posoda, ki leži v založenih kletih. Ta zahtevek se utemeljuje s tem, da finančnim kontrolnim organom ni možno z merilno palico natančno dognati ali konstatirati osebno posameznih posod v hramih, da se je v večjih slučajih primerilo že do 60 l. diference. V merosodnem zakonu se za različne posode nikjer ne omenja, da ima biti tudi cementirana, govor je le o posodah, v prometu. V novejšem času si dajo veletržci sploh tudi sode ležake cementirati, kar je v interesu njih samih, a za starejšo posodo bo to merjenje dolgotrajno, ki ga merosodni uradi nikakor ne bodo mogli do 1. dec. let. leta izvršiti. Koder so sodi polni, se bo moralo vršiti pretakanje, kar bo zahtevalo dneve in dneve. Zveza je vložila na kontrolni urad fin. uprave prošnjo, naj se rok za to delo raztegne na nedoločen čas, ker stranke niso vzrok, če merosodni urad ne bo v stanu tega dela

do 1. dec. t. l. dovršiti. Da pa se izognete vsaki odgovornosti v tem pogledu, navetujemo sledeče: Kadar se komu zdi, da bi imel čas in priliko za tisti opravke, namreč za delo pri cementiranju hramnih sodov (Lagerfässer), ki se ne dajo iz kleti spraviti, naj napravi na pristojni merosodni urad dopis, v katerem zaprosi, da bi se ta in ta dan prišlo njegovo hramno posodo izmeriti. Merosodni urad bo odpisal, da v zahtevanem času ne more priti tega opravka izvršiti. Ta odgovor je shraniti in kadar bo finančna kontrola iztresala sitnosti in žugala z globo, zakaj posoda ni izmerjena v naročenem času, pokazite odgovor merosodnega urada in rešeni bodete vsake odgovornosti in neprilike, ker ne bo ležala na vas nobena krivda. Za sode, ki so bili v kletih sestavljeni, se na noben način ne more zahtevati drugega, kot da se izmerijo na licu mesta, naj si oblastva način takega merjenja izvolijo tako ali pa tako, kakor vedo in znajo.

Da bi se pa taki velikani trikrat razdirali in zopet sestavljali v svrhu cementiranja, naj nikomur ne pride na um.

Ne vidi nič, ne sliši nič, kot bil bi mrtva stvar.

Dnevnikarji so v juniju t. l. prinesli naslednjo notico:

Proslava treznosti. Srbi, med katerimi je treznostna ideja zelo jaka in razvita, so sprožili misel o »Proslavi treznosti«. Od 16.—22. aprila je bil v Srbiji treznostni teden. Zadnji dan, v nedeljo 22. aprila, so priredili v Beogradu veliko manifestacijo za treznostno misel s sprevodom po mestu, v katerem so korakale množice navdušenih, večinoma mladih trezvenjakov, noseč napise, s katerimi pozivljajo na boj proti demonu alkoholu, na delo in k zmagi treznosti. »Proslava treznosti« je bila določena za celo državo. Pri nas, ki smo o tem prepozno izvedeli, je nismo mogli tišči dan in teden obhajati. Zato hočemo za letos to nadomestiti v nedeljo 24. junija. Spričo strašnega pijančevanja, ki vlada po celi Sloveniji, bi bil skrajni čas, da se dvigne k odporu, kar je treznega v deželi. Ta dan moramo zbrati vse moči k temu odporu! Pozivljamo zlasti vse oblasti in vsa prosvetna društva, da bodo storila svojo dolžnost in pokazala dejansko voljo, delati resno za vzgojo in prosveto naroda. Zdravstveni oddelek za Slovenijo je ponudil v ta namen vso svojo pomoč. Po vseh krajih bodo to nedeljo predavali o alkoholizmu zdravniki. Po drugih krajih naj bi društva sama priredila slična predavanja, obenem pa začela z resničnim delom oziroma organizacijo proti pijančevanju in ž njim združeno podivjanostjo. Natančnejša navodila bodo še objavljena. Vsak dober svet v tej zadevi dobrodošel! »Sveta Vojska«.

No, bomo videli, če se bo res kaj upoštevalo naš dober nasvet, ki ga hočemo še enkrat predložiti javnosti, ali pa bo tudi to ostalo neslišano in nevideno. V

neštetihi številkah našega glasila smo že odkrivali pravo firmo, kje se naj naredi zapik priti v okom brezmerne pijančevanju, sosebno pa žganjepitju. Napravite na pokrajinsko vladu temeljit zahtevek, da bo ta zaukazala podrejenim obrtnim oblastvom, t. j. okrajnim glavarstvom, da ustavijo podeljevanje pravic prodajanja vina, piva in žganja po kramarskih stojnicah, branjarjih in trgovinah, pa bodete imeli kmalu viden uspeh, da se ne bo toliko pijancev guncalo po cestah in vaseh, kakor do zdaj. Gotova zveza uvozi stotisoče litrov žganja v Slovenijo in vsega potočijo le štacunarji in branjevci. Zato prosimo, ne kričati vedno le na gostilničarja, ki prodaja le vino in pivo ter oddaja prehrano treznim ljudem. Več o tem danes ne pišemo.

Ondi, kjer se jim godi dobro!

Si omislijo tudi še kaj več kakor drugi navadni revni zemljani, kakor nas je v Sloveniji večina tudi v gostilniški obrti.

Društvo hotelirjev, kavarnarjev in gostilničarjev za Vojvodino v Novem Sadu je dne 23. avg. t. l. svečano praznovalo blagoslovljenje društvene zastave, 22. avg. je bil svečani sprejem gostov in dodeljevanje prenočišč. Zvečer ob 8. uri serenada kumu zastave gospodu Juriju Weifertu, guvernerju Narodne banke. Dne 23. avg. ob 9. uri popoldne je bil sestanek vseh korporacij v hotelu Svoboda z zastavami, kolo belooblečenih deklic s spremljevalci in domači in tuji gostje. Sestanek vseh tamošnjih organizacij, nadalje jezdec z drž. zastavo na čelu, kateri so se razvrstili v slovesni obhod po mestu iz hotela Svoboda v pravoslavno katedralo in potem v rimsko katoliško cerkev, nadalje na strelišče, kjer so se zabijali častni žebli. Obed došlim gostom je bil od društva gratis serviran. Popoldan je peljal komite goste v deželno razstavo, zvečer je bila skupna večerja s petjem, godbo in plesom. Gosti so imeli prosto vožnjo po železnici in parobrodu nazaj. Dne 24. avg. velika konferenca vseh delegatov v svrhu ustanovitve centrale gostilničarskih zadrug in ustanovitvi gostilničarske zbornice.

Na tozadevno povabilo smo morali odgovoriti, da se iz naših krajev ni nihče priglasil za obisk te slavnosti, ker naše razmere niso tako sijajne kakor te naših tovarišev v Banatu in tudi ne bi bilo pričakovati, da bi jim še tako lepa ali velika »fana«, če bi jo gostilničarji okrog nosili, k temu kaj pripomogla. Jurkovič.

Odpis na usušek in godljo.

Na tozadevno prizadevanje od strani zveze je podala Delegacija ministrstva financ v Ljubljani sledečo odločbo:

Proučivši poslano mi spomenico z dne 26. aprila 1923, št. 78, se nisem mogel prepričati o potrebi, da bi predlagal finančnemu ministrstvu zopetno uveljavljenje določila čl. 8 pravilnika o trošarini na vino v zadevi odpisovanja odstotkov

za usušek in goščo, ker se to določilo na usušek sploh nikdar nanašalo ni, dočim velja za droži načelo, da se v zalogah, ko je vino odtočeno in oddano v prodajo, gošča itak odpiše in si torej vsakdo lahko pomore, ako ohrani nečisto vino v založnih kletah in spravlja v točilno klet šele čisto vino, oziroma, če nima založne kleti, ako kupuje samo vležano vino, ki da sicer še vedno nekaj gošče, toda tako neznatno, da praktično ne pride v poštev. Podpis.

Davčni vijak.

Dne 15. t. m. se je vršil na Vrhniki protestni shod obrtnikov in trgovcev iz celega sodnega okraja, vsled neznosnega obdavčenja. Shod je bil nepričakovano obiskan.

Padale so na režim obdavčenja ostre obsodbe zlasti na to, da je ravno ljubljanska okolica, osobito pa Vrhnika neprimer- no kruto obdavčena.

Soglasno se je izvolil odbor, da donese pismene in ustmene pritožbe na najvišje pristojno mesto. Obrtniki in trgovci, posnemajte!

Vino in industrijsko obrtna izložba v Mariboru.

Vinarski in sadjarski odsek nam je poslal notico za prijavo in opozoritev na vinsko poskuševalnico. Ker pa naš list prekasno izide in se razstava že med tem dokončuje, obžalujemo, da nismo mogli biti z objavo tako na uslugo kot bi radi, sosebno ker poznamo pridelke teh na visoki vinski kulturi stoječih krajev in ker nam obiskovalci, ki so razstavo posetili in se tudi vinskih pokušenj privoščili, zatrjujejo, da so resnično uživali kapljico, kakršne še »svet ni videl«. Kupci na noge.

Izvoz in uvoz.

Za izvoz goriškega in istrskega vina v Slovenijo. Poslanec Pesante je podal na italijansko trgovsko in finančno ministertvo v Rimu predlog za izvoz tristo tisoč hektolitrov goriškega in istrskega vina v Jugoslavijo z najmanjšimi carinskimi stroški, da se tako odpomore vno- gradniški krizi v Julijski krajini. Pesante pravi, da se je z novimi carinskimi tarifi, ki so stopili v veljavo 1. julija, znižala znatno carina za uvoz živine iz Jugoslavije in se je za nekatere predmete celo povsem opustila, vsled česar naj bi v kompenzacijo jugoslovenska vlada privolila omenjeni uvoz vina iz Julijske krajine v Slovenijo.

V pojasnilo in obrambo.

V dnevnikih čitamo poročila iz Bizeljskega, da se nudi ondi vino po 14, 16 in najboljšo po 18 kron in da so cene vinu po Hrvaškem še celo po 8—10 K. Resničnosti na ljubo moramo konstatirati, da so ta poročila popolnoma tendenciozna. Ugotovimo, da se je tudi že lansko leto

kupilo v tistih krajih lahko vino po 14, 16 in 18 kron liter, radi bi pa videli tiste ljudi, ki bi morali tako kiselico piti. Gostilničar, ki bi tako vince točil, zgubi v enem tednu vse goste. Producenti, ki dajo razširjati danes taka poročila, so obžalovanja vredni, da pridelujejo tak žalostni pridelek, ki si ga še celo doma pod vejo ne upajo potočiti. Saj je vendar znano, da se tudi ne najboljše kapljica pod vejo toči po 24 do 28 K tako v dolenjskih, bizeljskih kot tudi v drugih južnoštajerskih gorinah. Onim, ki zdihujejo, da se niti za 40 K ne dobi v gostilnah liter vina, bi privoščili poset zadnje vinske razstave v Mariboru, da bi se prepričali, kakšne cene imajo še dandanes dobra pitna vina. Obrnite se tozadevno na zaupne ljudi, n. pr. župnišča, in vprašajte za ceno dobrega vina letnika 1921 in zvedeli boste, da velja staro vino 30—50 K liter na debelo. V vinotočih pod vejo se točijo vina katerih vinogradnik vsled slabe kakovosti ni mogel prodati na debelo. Iz tega vzroka mu izda politična oblast tudi to dovoljenje. Da pa kljub slabi kakovosti vince v takih krajih diši, je umevno, ker prvič pridejo pivci upehani in žejni, za prigrizek dobe klobaso, slanino ali suho svinjsko meso, kar stori najslabšo brljavko za dobro pijačo in poleg še nekoliko znižane cene, je glorijska takega popivanja zagotovljena. Opazka, da bi imel gostilničar polovico dobička pri litru vina, je trapasta izmišljarija onega, ki ne ve, kako velikanški režijski stroški in davščine obremenjajo dandanes gostilničarsko obrt.

Raznoterosti.

Smrtna kosa. V Mariboru je preminul zasluženi načelnik tamošnje gostilničarske zadruga gospod Franc Roschanz, ki je dolgo vrsto let načeloval Mariborski zadrugi. Rojen je bil na Zgornji Poljskavi 20. septembra 1854. Njegovo delovanje pri zadrugi je bilo skozi 6 let kot namestnik načelnika, nadalje pa je bil 13 let načelnik zadruga. V času svojega delovanja je bil vedno značajan dober voditelj in vse skozi zelo agilen v korist gostilniške obrti. Bil je tudi ustanovitelj prepotrebne družava »Nakupovalne zveze za gostilniško obrt za Maribor in okolico«. Mož je bil v obrtnih zadevah zelo dobro podkovan ter kot tak tudi pri oblastnih cenjen in veljaven. Bil je stara korenina za pravice združnih članov vedno pripravljen do skrajnosti potegovati se, zato je tudi užival spoštovanje svojih tovarišev, kakor tudi v obče kot dober in soliden gostilničar. Zbog njegove dolgoletne delavnosti na združnem polju mu ostane ohranjen trajen spomin.

V Kozarjah v Ljubljanski okolici je preminul pretečen mesec g. Anton Vrhovc še v najlepši moški dobi. Bil je dober gostilničar in zaveden tovariš. Bodi mu ohranjen blag spomin.

Poslano.*)

Od več strani sem bil vprašan, kako je prešlo moje posestvo in trgovina vina na Rudniku pri Ljubljani v posest Slovenske banke odnosno družbe »Vinea«. Da ustrezem svojim cenj. odjemalcem, si dovoljujem podati v kratkem sledeče pojasnilo, ki bo morda služilo nekaterim trgovskim tovarišem v korist in ravnanje:

Svoj tekoči račun sem prenesel spomladi 1922 na prigovarjanje nekaterih gospodov, ki so stali pri upravi Slovenske banke, od bivše Slovenske eskomptne banke na Slovensko banko ter sem ostal z njo v trgovski zvezi do blizu enega leta.

Letos spomladi me je vabil zagrebški veletrgovec g. Arko, da bi stopil z njim v družbo, odnosno prevzel razpečevanje njegovih likerjev v Sloveniji. Ko sem o tej zadevi premišljeval, me je povabil vodja Slovenske banke g. bivši minister Kristan in me prosil, naj se naprej ne razgovarjam z g. Arkom neposredno, češ da bo on to zadevo uredil. Kako jo je uredil, je razvidno iz naslednjega.

Sredi marca mi je prigovarjal tajnik Slovenske banke g. dr. A. Andrejčič, da bi podpisal za banko notarski akt po § 3 notarskega reda. Ta podpis naj bi imel po njegovih besedah namen, da mi otvori nov konto separato v svrhu rednega poslovanja. Redni konto pa se naj odplačuje iz konto-separata, tako, da bo na slednjem razviden točen promet, na prvem pa odplačilo mojega dolga. Nič huđega sluteč sem v to privolil in podpisal notarski akt od 16. 3. 1923 po navodilih g. dr. Andrejčiča.

Ko je banka imela ta akt v rokah, se je takoj vknjižila na moje posestvo in zaznamovala prepoved odtujitve. Nato je obvestila vse moje dolžnike, da sem cediral svoje terjatve Slovenski banki, da morajo le njej plačati in plačila meni v roke ne bi priznali. To je pisala kljub temu, dasi sem imel izrecni dogovor, da odstopim svoje fakture banki le v varnost, da pa banka ne bo neposredno terjala mojih dolžnikov. Ko sem zahteval pismeno potrdilo tega dogovora, mi ga ravnatelj in gori imenovani tajnik nista hotela dati, češ da ni potreba, da mi pa jamčita ta dogovor s častno besedo.

S tem, da je banka vkljub dani častni besedi njenih organov, moje dolžnike terjala in zahtevala plačilo, me je pri mojih dolžnikih in odjemalcih zelo diskreditirala, deloma z besedilom dopisov, deloma vsled tega, ker je terjala tudi nedospele terjatve. Povzročila mi je tudi precej stroškov. Ko sem za to terjanje izvedel, sem šel v banko protestirat in se pozival na dano častno besedo, odgovorilo se mi je pa le s posmehom.

Glasom obvestila v Uradnem listu je napravila Slovenska banka v družbi s Slavensko banko že dne 11. aprila 1923 družabno pogodbo, s katero je osnovala tvrdko »Vinea«. Njena poslovodja sta g. eksminister Kristan in g. dr. Kisovec.

Ko sem videl postopanje banke napram meni, zlasti po podpisu notarskega akta, sem skušal dobiti drugi zavod, ki bi prevzel moje finansiranje. To se mi je tudi posrečilo in se mi je 16. aprila 1923 javilo, da pridejo gospodje k meni pregledat knjige, da morejo potem sklepati o prevzemu finansiranja mojega podjetja. Še isti dan je za to zvedel gori imenovani tajnik Slovenske banke g. dr. Andrejčič. Drugo jutro, to je 17. apr. 1923 je prišel v banko in izjavil: »Ker sem zvedel, da namerava prevzeti finansiranje Jesihove trgovine drugi zavod, moramo takoj poklicati pravnega zastopnika, da takoj danes vložijo pro-

* Za ta dopis uredništvo ne odgovarja.

šnja za ružež in napravi vse korake, da se ružež takoj izvede, ker sicer pridemo prepozno.»

To se je zgodilo in drugi dan zjutraj dne 18. aprila t. l. me je Slovenska banka povabila na razgovor, med tem razgovorom pa v moji odsotnosti s svojo intervencijo opravila ružež in mi zapečatila klet.

Ponudil sem banki mirno likvidacijo, prevzem finansiranja po drugem zavodu, primerno poroštvo za moj dolg, pa se je vse zavrnilo.

Zato mi ni preostalo drugega, kot ščititi tudi ostale upnike in napovedati poravnalni postopek, da ne bi prevzela celega podjetja banka sama na škodo drugih unikov.

Tekom poravnalnega postopka pa, ker je imela večino glasov banka v rokah vsled svoje največje terjatve, mi ni preostalo drugega, kot podati se njeni zahtevi ter ji izročiti s pogodbo od 22. maja 1923 celo svoje podjetje proti bagatelni odškodnini, katere nočem niti imenovati.

Vendar moram še to pripomniti, di se je zavezala banka po svojih legalnih zastopnikih pismeno, da mi izplača to odškodnino takoj, ko se izselim iz svojega stanovanja. Ko sem se pa še pred danim rokom iz stanovanja izselil ter banki ponudil ključe in zahteval izplačilo s pismeno pogodbo dogovorjene odškodnine, je banka plačilo odklonila z motivacijo, »da se zadeva nje ne tiče«; pač pa je nasilno dala odpreti vsa vrata mojega stanovanja in je isto zasedla.

Ko sem govoril o tem postopanju bankinega vodstva z njenim upravnim svetnikom, mi je ta izjavil, da je postopanje predsedstva banke napram meni pravi škandal. Radoveden sem, kako sodbo bodo o tem postopanju predsedstva Slovenske banke napravili drugi člani upravnega sveta in kaj poreko k temu delničarji.

Tako je prišlo moje lepo upeljano in lepo se razvijajoče podjetje, ki je bilo sad mojega večletnega osebnega truda in sodelovanja moje družine, v last Slovenske in Slavenske banke, katere tvorite družbo »Vinea«, vsaka z deležem po 200 tisoč dinarjev, od katerega ste pa vplačali vsaka samo po 25.000 Din, skupaj tedaj 50.000 Din. Poslovodja te družbe pa sta g. dr. Kisovec in g.

eksminister Kristan, ki sedaj po kričečih lepakih po ljubljanskih ulicah ponujata Arkov liker v imenu tvrde »Vinea«.

Ljubljana, 20. avgusta 1923.

MILKO JESIH
solastnik tvrde
Mali & Jesih

Jernej Stelè

:: LJUBLJANA, Sp. Siška ::

priporoča svojo zalogo najboljših

domaćih vin

po zmernih cenah.

**I. kranjska tovarna mineralnih
vodá, sodavice i. t. d.**

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

**sodavico, pokalce, naravni mal-
nov in citronov sok, nadalje izborne
sadne pijače v pat. steklenicah: jagodovec,
nektar, kristalno citronado, jabol-
čni biser.**

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Interesentom v vednost!

**OSREDNJA VINAR-
SKA ZADRUGA ZA
JUGOSLAVIJO na-
znanja, da ima v
svoji založni kleti,
Sp. Siška, Celovška
cesta 77 (v nekdanji
Juvančičevi kleti)
na razpolago prvo-
vrstnega cvička iz
Gadove peči, letnik
1921. Tam se dobe
tudi prvovrstna vi-
na iz Stajerske in
Dalmacije. — Cene
solidne in po kakovosti blaga. Poku-
šnje se dobe vsak
čas v založni kleti.**

„SVETLA“ D. D. ★★★★★ LJUBLJANA

CENTRALA:

MESTNI TRG 25
RIMSKA CESTA 2
HILŠERJEVA ULICA 5
DUNAJSKA CESTA 20

PODRUŽNICE:

Z A G R E B
B E O G R A D
M A R I B O R

Priporoča vsake vrste vinskih in drugih cevi. Velika zaloga auto-in elektro materijala.

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

**marčno
pivo**

**dvojno marčno
pivo**

**temno porter
pivo**

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
Fr. Kollmann
v Ljubljani

dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
cvetlični salon
Pod Trančo 2
vrtnarinja
Tržaška cesta 34
v Ljubljani.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Nafol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri

TRNKOCZY, lekarna,
Ljubljana Slovenija.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic

Spodnja Siška šte. 256
priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
Telefon št. 262.

Slivovko
tropinovec
rum
cognac-medicinal
razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič
Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

OGLASNI ZAVOD J. ZORMAN -ovo anončno in reklamno podjetje

Telefon šte. 231 LJUBLJANA Gledališka ulica 2

obavlja oglase za vse tu- in inozemske časopise in revije. — Izdaja serij „Stenskih reklamnih načrtov trgovsko-prometnih središč in kopališč Kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev“. — Generalno zastopstvo „Gledališkega Lista“, zastopstvo dnevnika „Jugoslavenski Lloyd“ za Slovenijo. — Tekoči račun pri Jadranski banki in Trgovski banki. Poštno-ček. št. 12.866 v Ljubljani. Priporoča cenjenim hotelirjem in gostilničarjem svoje umetniško dovršene serije „Stenskih reklamnih načrtov“ jugoslovenskih mest in kopališč po ugodnih cenah!

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in
kavarna

Stari trg 21

se priporoča sl. občinstvu
posebno z dežele

na zajutrak.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica šte. 18.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvatskih in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

PRISTNI BRINJEVEC

se dobi po primerni ceni pri **FRANC SVIGELJU** na BREGU p. Borovnica

ZALOGO VINA

izvrstnega, dolenskega, hrvatskega in banaškega priporoča tovarišem gostilničarjem

FRANC KURALT
gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe
gostilničarske zadruga v Ljubljani
Gospodarska cesta šte. 16

posreduje brezplačno za vse službo iščoče

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 25 p. z dežele 1 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE

vseh vrst

o d d a j a

Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

JELACIN & KOMP.
LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA
Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
(Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

marčno, dvojno marčno in izvozno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

Dolenjsko vino
zelo dobro rdeče in fino
rumeno kraljevino prodaja
Valvazorjeva klet, Krško
št. 104. Pojasnila se dobi-
jo pri Križmanu istotam.

GOSTILNIČARJI!

AKO HOČETE SAMI SEBI KORISTITI, OBRNITE SE NA
STOLARNO IN STRUGARNO V SODRAŽICI
KJER DOBITE RAZNOVRSTNE STOLE ZA GOSTILNE
IN KAVARNE, VRTNE STOLE KAKOR TUDI RAZNE
KUHINJSKE PREDMETE IZ LESA PO TOVARNIŠKI CENI.
CENIKI NA RAZPOLAGO!

Raznovrstno rudninsko vodo

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecerijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Priporočamo p. n. gg. gostilničarjem in kayarnarjem tvrdko

JOSIP PETELINC

Sy. Petra nasip 7. LJUBLJANA Sy. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji Gritzner v vseh opre mah in vsi sistemi, poduk
šivanja in vezenja, krpanja (štopanja) perila brezplačno, istotam žlice
za kavo, čaj, jedilno orodje, aluminijeve srebrne zajemalke, mlinčki
za poper, svečniki, modno blago, toaletne potrebščine.

Nizka cena.

Pošilja po pošti.

Točna postrežba.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje
in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Veleprazarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Vrtne zložljive stole

po 50 Din

kakor tudi hišne, gostilniške in vsakovrstne stole
iz upognjenega pohištva, pisarniške fotelje po
zmernih cenah dobavlja franko postaja Borovnica

stolarna „Kobi“, Breg - Borovnica.

Gostilničarji pozor!

Vinska trgovina KERIN IN
DRUGI V KRŠKEM ima
v svoji zalogi 40 hektolitrov

SILVANCA

in 20 hektolitrov domače črni-
ne iz leta 1921, istotako tudi
letnik 1922 črnine visoke barve.
Cena po dogovoru pri sodu.

Poceni in velika zaloga

NOVIH DVOKOLES

različne pnevmatike tudi za otroče vozičke,
šivalni stroji in vsakovrstni deli PRI BATJELU,
Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvoko-
lesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. v po-
pravo. — Mehanična delavnica.

„TRIBUNA“ tovarna dvokoles in LJUBLJANA
otročkih vozičkov, Karlovska cesta 4, Zvonarska ulica 1.

POZOR
gostilničarji!

Čast mi je javiti, da imam v svoji
zalogi pristna stara in nova vina iz najbolj-
ših ljutomerskih vinskih goric, kakor tudi
pristnega

dalmatinca

črnega kakor belega, katerega oddajam po
:: konkurenčno nizkih cenah. ::

Za obilna naročila se priporoča

z odličnim spoštovanjem

Ivan Kočever

Gospoška ul. 3 „Zlatorog“.

Zaloga Spodnja Siška

Kavškova ul. 255.

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča, in sicer vse posteljno perilo kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šiyane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtí, brisače itd. — Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. — Vsakovrstno platneno in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. — Platno za rolete in verande itd.

Črno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. — Različno sukнено, volneno in svileno blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluze, predpasnike in domače obleke. — Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste. — Razna podloga za damske in moške obleke itd. itd. — Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Perilo za dame in gospode, izdelano iz najfinejšega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, bluze iz svile in etamina. Največja izbira florastih volnenih in svilenih nogavic, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in glace rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majce, sviterji, športno perilo, kopalne obleke itd.

Solidna in točna postrežba.